

สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

THE SCHOOL ADMINISTRATOR'S COMPETENCIES AND TEACHERS' JOB PERFORMANCE
UNDER TEACHER PROFESSIONAL STANDARDS IN BASIC EDUCATION SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 10

ฉัตรวีรยา ธนัชชาอัครสิริ¹

CHATVERAYA THANATCHAAKARASIRI

นุชนรา รัตนศิริประภา²

NUCHNARA RATTANASIRAPRAP

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 52 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ นวัตกรรม การนำผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้อื่น การบริหารงานและการบริหารตนเอง

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยรายด้านสูงสุดสองอันดับแรก คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดสองอันดับสุดท้าย คือ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหาร, การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to find: 1.) the administrator's competency 2) Teacher' job performance according to teacher professional standards and 3) the relationship between the administrator's competency and Teacher' job performance according to teacher professional standards in Basic Education School under The Secondary Educational Service Area Office 10. The samples in this research consisted of 52 schools in Primary Educational Service Area Office 10. The respondents were school administrators or deputy administrator and one teachers, totally 104 respondents. The research instrument used for gathering data was a questionnaire administrator's competency based on the Bapat and other, and Teacher' job performance according to teacher professional standards based on the teachers' council of Thailand regulation. The statistics applied in data analysis were frequency (f), percentage (%), arithmetic mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and Pearson's product – moment correlation coefficient (r_{xy}).

The results of this research were as follows

1) The administrator's competency , as a whole was at a highest level, as an individual was at a highest level These aspects, ranked from the highest to the lowest, were as follows: innovation, leading other, social responsibility, self management and task management.

2) Teacher' job performance according to teacher professional standards as a whole was at a highest level . The two top rank of aspects were being a good model for the learners and development a lesson plan to be effective. And the last two aspects were report of development of learners systemtically and decision making accordance with students, affect.

3) The administrator's competency and the performance according to teacher professional standards B.E. 2556 in Primary Educational Service Area Office 10 was correlated at a high level significant at the level of .01.

KEYWORDS : THE ADMINISTRATOR'S COMPETENCY , PERFORMANCE ACCORDING TO TEACHER PROFESSIONAL STANDARDS B.E. 2556

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงในทุกมิติทั้งทาง สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ การเมืองโลก มีผลทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้อง

พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้นทำให้ประเทศต่างๆ ต้องพยายามปรับเปลี่ยนและดำเนินนโยบายให้ เท่าทันกระแสความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประเทศของตนสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี คุณภาพของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนการ

ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ความสำเร็จ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ การพัฒนาประเทศตามกรอบแนวคิดหลักการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู เนื่องจากผู้ได้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จะต้องเป็น “มืออาชีพ” ซึ่งทำให้การศึกษามุ่งบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาก่อนเป็นอันดับแรก เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลที่ขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางในการดำเนินงานขององค์กรที่สำคัญ สมรรถนะผู้บริหารมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรทุกประเภท และบุคคลที่สำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ครู เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการพัฒนาโดยรอบให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเชิงวิชาการ นำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้น การจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพจึงย่อมต้องมีผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครู

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาให้พลเมืองของประเทศมีคุณภาพตามแผนดังกล่าว เนื่องจาก การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์

สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านซึ่งตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีความสุข มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันในเวทีโลก” โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในอนาคต ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การบริหารจัดการด้านการศึกษาของประเทศไทย มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารสู่สถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งเปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารจัดการด้านต่างๆ มากขึ้น เมื่อได้รับมอบหมายอำนาจและหน้าที่มากขึ้น ความรับผิดชอบต่างๆ จึงเพิ่มมากขึ้นด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมที่จะพัฒนาสถานศึกษาสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ส่วนการดำเนินการต่างๆ จะสำเร็จไปด้วยดีนั้น ต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถหรือสมรรถนะ(competency) ให้เหมาะสม เพื่อให้

บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความรักและความศรัทธาในการบริหารงาน ซึ่งผลจากการวิจัยของ เดวิด แมคเคลแลนด์(David McClelland) พบว่า บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (competency) สอดคล้องกับ เดล และ เฮส (Dale and Hes) กล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (excellence) หรือ การปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (superior performance)

นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพแล้ว ผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนคือ ครู เพราะครูเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ที่มีหน้าที่หลักในด้านการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษา ครูจะต้องมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะการฝึกผู้เรียนในด้านกระบวนการคิด ให้สามารถนำมาใช้เพื่อเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสมกับยุคสมัยแห่งสังคมข่าวสารและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระบบประกันคุณภาพการศึกษา จึงนับได้ว่าครูเป็นผู้ที่มีสมรรถนะหลักสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นผลให้เกิดคุณภาพของประชากรในสังคม ครูทุกคนจึงต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะว่ามาตรฐานวิชาชีพเป็นหลักสำคัญในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเป็นหลักประกันแก่สังคมว่า ครูเป็นผู้ที่มีคุณภาพและ

คุณธรรม เหมาะสมกับความเชื่อถือ ศรัทธาของสังคมอย่างแท้จริง

ดังนั้น สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดสำคัญประการหนึ่งว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาประสบความสำเร็จเพียงใด อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน นอกจากนี้ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอีกด้วย ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษาจึงควรยึดสมรรถนะในการทำงานเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีสมรรถนะในการทำงาน กล่าวคือ ผู้บริหารควรยึดสมรรถนะหลักในการทำงาน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และทำงานเป็นทีม ควบคู่ไปกับสมรรถนะประจำสายงานที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญกลยุทธ์หนึ่งที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ เพราะผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาที่เกิดจากผู้บริหารที่มีขีดความสามารถและมีสมรรถนะสูงย่อมประเมินได้จากคุณภาพของผู้เรียน เนื่องจากผู้บริหารที่มีสมรรถนะจะส่งผลให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพและส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามไปด้วย

จากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ทั้งนี้ได้มีการลงทุน ในเรื่องของทรัพยากรใน

การจัดการศึกษาอย่างมาก แต่ยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนยังไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

จากการรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของทุกโรงเรียนในสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบปีการศึกษา 2557-2559 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีเพียงรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 และพบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีก 4 รายวิชามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และจากการรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของทุกโรงเรียนในสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบ ปีการศึกษา 2557-2559 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีเพียงรายวิชาภาษาไทย ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 และพบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีก 4 รายวิชามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50

จากการศึกษาและปัญหาที่ได้พบ ดังกล่าวมาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำของบุคลากรในสถานศึกษาควรจะมีสมรรถนะในการแก้ปัญหา ดังกล่าว ตลอดจนครูต้องเป็นครูมืออาชีพ จึงจะสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติอารยะประเทศได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยใช้สมรรถนะของผู้บริหาร เพื่อทราบความสัมพันธ์ของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาครูในมาตรฐานด้านความรู้และด้านประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตน ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและการปฏิบัติ-ตามมาตรฐานวิชาชีพครูจะเป็นหลักประกันได้ว่าผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการให้บริการทางการศึกษาของครูต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10
2. เพื่อทราบมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) งานวิจัยครั้งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตามแนวคิดของ บาแพทและคณะ(Bapat and other) ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1)

การบริหารตนเอง หมายถึง หมายถึง นิัยในการทำงาน
ทัศนคติในการทำงาน วิธีจัดการความเครียด ความเข้าใจ
ในตนเอง และการเรียนรู้ของผู้บริหาร 2) การนำผู้อื่น
หมายถึง การติดต่อสื่อสาร ตระหนักรู้ เข้าใจ การจูงใจ
บุคลากร การพัฒนาบุคลากรและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นของ
ผู้บริหาร 3) การบริหารงาน หมายถึง การปฏิบัติงาน
แก้ปัญหา จัดการข้อมูลข่าวสารและทรัพยากร จัดการ
ทรัพยากรมนุษย์ และการเพิ่มสมรรถนะการทำงานของ
ผู้บริหาร 4) นวัตกรรม หมายถึง ความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ บูรณาการมุมมอง และการบริหารตามการ
เปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร 5) ความรับผิดชอบทาง
สังคม หมายถึง ความรับผิดชอบต่อชุมชน ความรู้ทาง
สังคม กระบวนการทางศีลธรรม การนำผู้อื่นอย่างมี
ศีลธรรม การปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์ของผู้บริหาร

ขั้นที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ของครู ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.
2556 ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน ดังนี้ 1) ปฏิบัติกิจกรรม
ทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่
ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่
องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม
การอบรม การสัมมนา และ การประชุมปฏิบัติการ เป็น
ต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน 2)
ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่
ผู้เรียนหมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก
และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียน
การสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะ
เกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตาม
ศักยภาพหมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็ม
ความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้มาก
ที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดย
วิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน
ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการ

ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่
ละคนอย่างเป็นระบบ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถ
ปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือ
สร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนใน
ลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการ
สอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 5) พัฒนา
สื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง
การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมือ
อุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้
ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ 6) จัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง
การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบ
ผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่าง
ของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้
ด้วยตนเองก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็น
บุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป 7) รายงานผลการ
พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การ
รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียน
การสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่
เกี่ยวข้อง 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติในด้าน
บุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่
เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียน
เลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง 9) ร่วมมือกับผู้อื่น
ในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึง
ความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้
ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น
10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์หมายถึง การ
ตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับใน
ความรู้ความสามารถ ของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือ
ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและ

สถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาหมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่างๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วค้นมุมของปัญหาไปในการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุกๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 60 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 5 โรงเรียน จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2 โรงเรียน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5 โรงเรียน และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 5 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, 608) ได้ขนาดของกลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 52 โรงเรียน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน 1 คน และครูผู้สอน 1 คน รวมทั้งสิ้น 104 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร โดยผู้วิจัยนำมาจากแนวคิดสมรรถนะของผู้บริหารตามแนวคิดของบาแพทและคณะ (Bapat and other) และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งผู้วิจัยสร้างจากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและการบริหารระบบคุณภาพ จากนั้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องและนำแบบสอบถามขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 แห่ง รวมทั้งสิ้น 32 ฉบับ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1978: 161) โดยใช้

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .988

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่น และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อดำเนินการถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากแต่ละสถานศึกษา นำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ส่งไปยังแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และในส่วนสถานศึกษาที่ไม่สะดวกส่งและรับทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้เดินทางเก็บข้อมูลด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้น 52 โรงเรียน จำนวน 104 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 90 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 86.50

สถิติที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) 2) การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู วิเคราะห์หาค่ามัชฌิม เลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1983: 190) และ 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามแนวคิดของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนของการบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อเนกलग สุทธินันท์ ที่กล่าวว่าสมรรถนะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้บุคคลในแต่ละตำแหน่งงานสามารถทำงานให้บรรลุผลลัพธ์ที่องค์กรต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงต้องตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้นำยุคใหม่เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ นิสตาร์ก เวชยานนท์ ที่กล่าวว่าความต้องการความสามารถและทักษะใหม่ ๆ เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรลุ ชินน้ำพอง ที่ศึกษาสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารมีสมรรถนะโดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พเยาว์ สุดรัก ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อขิต ที่พบว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลพรรณ ศรีสุข พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น

ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน นำเสนอในบทความนี้ 3 อันดับแรกตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุดเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถริเริ่มสิ่งต่างๆ มีความเข้าใจในเทคโนโลยี สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และสามารถประเมินทิศทางของอนาคต ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล บูรณาการมุมมองความคิดที่หลากหลาย และสามารถบริหารสถานศึกษารองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ที่ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ด้านการบริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้ โดยสามารถเลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาคและภูมิสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีธ (Eith) ที่ศึกษาบทบาท วิสัยทัศน์ และสมรรถนะของหัวหน้าภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องในวิทยาลัยชุมชน สำหรับศตวรรษที่ 21 ในมลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา โดยการศึกษาเชิงคุณภาพผลการศึกษพบว่า หัวหน้าภาควิชาที่มีวิสัยทัศน์ 3 ประการ คือ 1) การสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และ 3) การปรับปรุงการสนับสนุนองค์กร ส่วนในด้านสมรรถนะของหัวหน้าภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องในวิทยาลัยชุมชน สำหรับศตวรรษที่ 21 ในมลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา พบว่า หัวหน้าภาควิชาในอนาคตต้องมีสมรรถนะ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การสร้างสัมพันธภาพ 2) การสร้างนวัตกรรม 3) การจัดการทรัพยากรการสนับสนุนในการทำงาน 4) การนำและการจัดการสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์มอน(Marmon) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษายาใต้ข้อกำหนดของส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามที่กำหนดจำนวน 18 สมรรถนะ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะด้านนวัตกรรม ได้แก่ สมรรถนะสารสนเทศและเทคโนโลยี

1.2 ด้านการนำผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่เพิ่มศักยภาพและจูงใจบุคลากรของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ต้องสามารถบริหารด้วยกระบวนการกลุ่ม (group dynamics) และสร้างทีม (team building) จะต้องกระตุ้นหรือรื้อฟื้นที่จะฟังและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกัน และเกิดความไว้วางใจ สามารถที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ที่ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ ภาวะผู้นำ การ

สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และท้องถิ่น สามารถบริหารการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่นได้ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนพิศ สิทธิธาดา ที่ศึกษารูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 1 ของ สมศ. ระหว่างปี พ.ศ. 2544–2548 พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีองค์ประกอบด้านสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ เป็นหนึ่งในห้าองค์ประกอบที่สำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเชษฐ์ ฮาดิเศษ ที่ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วยสมรรถนะการพัฒนาตนเอง สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะการวิเคราะห์และสังเคราะห์สมรรถนะการบริการที่ดี และสมรรถนะการสื่อสารและจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรัตน์ นาคะรัมย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศ (Eith) ที่ได้ศึกษาบทบาท วิสัยทัศน์ และสมรรถนะของหัวหน้าภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องในวิทยาลัยชุมชน สำหรับศตวรรษที่ 21 ในมลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา โดยการศึกษาเชิงคุณภาพผลการศึกษาพบว่า ในด้านบทบาทพบว่ามี 3 บทบาท คือ 1) การแสดงบทบาทการทำงานเป็นทีม 2) การให้บริการ 3) การเป็นผู้นำหรือผู้จัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารมอน(Marmon) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามที่กำหนดจำนวน 18 สมรรถนะ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะด้านการนำผู้อื่นได้แก่ สมรรถนะการมีภาวะผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การจูงใจ และการวางแผน

1.3 ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความนับถือ แสดงความเอาใจใส่ในความแตกต่างระหว่างบุคคลและความแตกต่างทางวัฒนธรรม ต้องสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมมาตรฐานทางศีลธรรม รวมถึงด้านจริยธรรมของบุคคล องค์การ รับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม ประพฤติตามหลักธรรม รวมถึงค่านิยม กฎหมาย และจรรยาบรรณของสังคมด้วย สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพ

ของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ที่ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประกอบด้วยหลัก ธรรมชาติ และความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และ จริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา โดยปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและ เสียสละให้สังคม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา สัตถาสาธุ ษณะ ศึกษาสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาตาม การรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจ ราชการที่6 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะใน การบริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยสมรรถนะ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพล ดอนตะโก ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารกับการ ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารมอน (Marmon) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกำหนด สมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการ ให้บริการจัดการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของ ส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะสำหรับผู้บริหาร และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามที่ กำหนดจำนวน18 สมรรถนะ ที่สอดคล้องกับ สมรรถนะด้านความรับผิดชอบต่อสังคมได้แก่

สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสัมพันธ์กับชุมชน

2. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับ ปาน กลาง ทั้งนี้เพราะครูมีความตระหนักและเข้าใจ แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาการศึกษามากขึ้น ได้รวมกลุ่มและร่วมกันพยายามดำเนินงานเพื่อปฏิรูป การเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน สืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติสภาครู และ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้ออก ข้อบังคับ คุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบ วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นข้อกำหนด เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้าน และความชำนาญ ตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาพร อุ่นศิริ ได้ศึกษา วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ซึ่งสอดคล้องกับสนธยา พิมพันธ์ ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูทั้ง 12 มาตรฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพร แคล้วคลาด และคณะ ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 12 มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นำสุข ห่วงเพียร และสมชาย เทพแสง ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิธ ฤกษ์เกษม และคณะ ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของข้าราชการครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน ระดับมาก 5 ด้าน นำเสนอในบทความนี้ 3 อันดับแรกตามลำดับดังนี้

2.1 ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากที่สุดเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีความรู้ คู่คุณธรรม ซึ่งจะสอนศิษย์ให้ได้ดีได้นั้น ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

เนื่องจากครูส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมในการแต่งกายและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาด มีความประพฤติเหมาะสมเนื่องจากผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา พิมพันธ์ ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อันดับสูงสุด คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ ชวราช ชัยชนะ ได้วิจัยเรื่องได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของ ครู สังกัดเทศบาลเมืองดงเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก พบว่า ระดับการปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาณัฐพล ดอนตะโก ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน เป็นลำดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นำสุข ห่วงเพียรและสมชาย เทพแสง ที่ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมา เปียอยู่ ที่ศึกษาสภาพการการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนชาวนาวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า คือ

ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีอันดับสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวีธา ฤกษ์เกษม และคณะ ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามมาตรฐาน พบว่า ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2.2 ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด อาจเป็นเพราะครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหากิจกรรมและจุดประสงค์ การเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และผลิตสื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วัสดุท้องถิ่นและวัสดุเหลือใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปะชัยพร ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชาพร อุ่นศิริ ได้ศึกษาภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหานัฐพล ดอนตะโก ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ครูพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนเกี่ยวกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนรู้จักปัญหาได้ด้วยตนเอง และรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ นวัตกรรม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปะชัยพร ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชาพร อุ่นศิริ ได้ศึกษาภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของพระมหาณัฐพล ดอนตะโก ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ในลักษณะคล้ายตามกัน ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูจะต้องเป็นไปตามระเบียบทางราชการ มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงในสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบบริหารกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานและภาระงาน ประเมินผลในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของครู และส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ แสนวัง ที่

ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นกมล ประสาทร์ และอมรรรัตน์ สนั่นเสี่ยง ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ สวยขุนทดและปริญญญา มีสุข ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการกับสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงห์ ศรีแก้วและคณะ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ควรต้องมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถริเริ่มสิ่งต่างๆ มีความเข้าใจในเทคโนโลยี สามารถที่จะแก้ปัญหา ความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างน่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม มีศีลธรรม ประพฤติตามหลักธรรม รวมถึง ค่านิยม กฎหมาย และจรรยาบรรณของสังคมด้วย และสามารถที่จะรักษาความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัวได้อย่างเหมาะสม

2. ในด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครู ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น ผลลัพธ์ที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนได้เต็มตาม

ศักยภาพ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้และการทำวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความตระหนัก ในด้านการทำวิจัยให้แก่ครู เพื่อพัฒนาครูให้มีความ เข้าใจในกระบวนการทำวิจัย ศึกษาค้นคว้า และ พัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ของ ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กานนท์ อินทปัญญา. “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1” สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. **วิชาชีพครูในยุควิกฤต**. กรุงเทพฯ: สำนักโครงการพิเศษเพื่อปฏิรูปการฝึกหัด ครู พัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2551.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. “โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาครูสู่มาตรฐานวิชาชีพ และ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิด” ภาควิชาหลักสูตรและ การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ระหว่างวันที่ 18-19 สิงหาคม. 2548.
- ชวนพิศ สิทธิธาดา. “รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล (ดัชนีนิพนธ์ปริญญาปรัชญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร”. 2552.
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง. **เทคนิคการจัดทำ Job Description บนพื้นฐานของ Competency และ KPI**. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์. 2546.
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง. **การจัดทำ Job Description สมัยใหม่ (ภาคปฏิบัติ)**. กรุงเทพฯ : บริษัทเอชอาร์- เซ็นเตอร์. 2549.
- ณรงค์วิทย์ แสงทอง. **มารู้จัก Competency กันเถอะ**. กรุงเทพฯ : เอชอาร์เซ็นเตอร์. 2547.
- ณัชชพรานันท์ ศรีปานนาค. “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2554.

- ดนัย เทียนพุฒ. **ความสามารถในทฤษฎี**. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ.อาร์.อินฟอร์เมชั่น แอน พับลิเคชั่น จำกัด. 2550.
- อัครศักดิ์ คงสวัสดิ์. **เริ่มต้นอย่างไร...เมื่อนำ competency มาใช้ในองค์กร**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). 2548.
- ธีระ รุญเจริญ. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2550.
- นิสสารก์ เวชยานนท์. **Competency Model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด. 2550.
- นิสสารก์ เวชยานนท์. **Competency Model กับการประยุกต์ใช้ในองค์กรไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด. 2553.
- บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช. “คุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2550.
- ประคอง กรรณสูตร. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.
- ประจักษ์ ทรัพย์อุดม. **แนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency**. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์, 2550.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. **การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก competency ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : บริษัท เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด, 2549.
- พนิดา สัตถาสาธุชนะ. “ศึกษาสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่6”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549.
- พิชชาพร อุ่นศิริ. “วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.
- ราชกุมารีย์ ดุเบย์ , “สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ” .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2554.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์. 2556.
- รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2554.
- วัฒนา พัฒนพงศ์. **BSC และ KPI เพื่อการเจริญเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: แปะซิฟิค. 2546.
- วีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ. “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2551.
- ศุภชัย เยาะประภาส. **การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทย : กระแสใหม่และสิ่งท้าทาย**. กรุงเทพฯ : บริษัทจุดทอง จำกัด. 2548.

- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. การวิจัยการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด (Teacher Watch) และการสร้างตัวแบบการพัฒนาครูที่ตอบสนองสภาวะการณ์และปัญหาในการทำงานของครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2550.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. การวิจัยการติดตามสภาวะการณ์ครูรายจังหวัด (Teacher Watch) และการสร้างตัวแบบการพัฒนาครูที่ตอบสนองสภาวะการณ์และปัญหาในการทำงานของครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2550.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. การวิจัยการทดลองตัวแบบการพัฒนาครูแบบอิงพื้นที่เป็นฐานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2550.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. การวิจัยการทดลองตัวแบบการพัฒนาครูแบบอิงพื้นที่เป็นฐานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. 2550.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. เพชรบุรี:เพชรภูมิการพิมพ์. 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. ม.ป.ท., 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ชุดเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้น-พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เล่ม 5 การจัดกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพการบริหารทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพฯ: พี.เอลีสฟวิ่ง. 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องสมรรถนะของข้าราชการการปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2547.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค. 2547.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา. 2556.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา. 2556.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา. 2548.
- Ana Belen O. Noble-Nano, “Competencies of Information Technology Education Program in Region 1 : Implementation to Quality Education” (Dissertation, Saint Louis University Bonifacio St., Baguio City, 2008), Abstract.
- Ashwini Bapat and others, A Leadership Competency Model : Describing the Capacity to Lead , (Accessed June 12 2016. Available from http://www.chsbs.cmich.edu/ledder_model/model.htm)

- D.H. Marmon. "Core Competencies of Professional Service Providers in Federally Funded Education Programs". Ph.D. Dissertation, The University of- Tennessee. 2000.
- Danie Katz and Robert L. Kahn. **The Social Psychology of Organnization.** New Yok: John Wiley & Sons, 1987), 20.
- Daniel Katz and Robert L. Khan, *The Social Psychology of Organization*, 2nd ed. (New York: John Wiley&Sons 1978 .
- David C McClelland. **Testing for Competency rather than Intelligence American Psychologist.** 1973.
- David D. Dubois and others, **Competency-Based Human ResourceManagement.** The United State of America: Davies-Black Publishing, a division of CPP Inc. 2004.
- David McClelland. **Testing for Competency rather than Intelligence American Psychologist.** 1973.
- Frederick W. Taylor. **The Principal of Scientific Management.** New York: The Norton Library, 1911
- Gary Lee Eith. "Vision, Role and Competencies of the 21st Century Community College Continuing Education Department Head". Ed.D. Dissertation,Columbia University Teachers College. 2002.
- Genesh Shermon. **Competency Based HRM: A Strategic Resource for Superior Performance .** New Delhi: Tata McGraw-Hill. 2004.
- John W. Best. **Research in Education .** New Jersey: Prentice-Hall. 1970.